

بازگشت دوباره فرهاد فخرالدینی به تالار وحدت

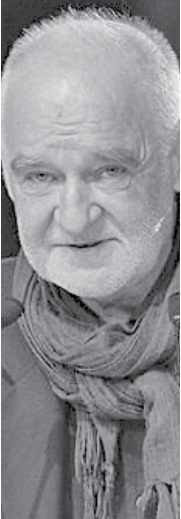
منظومه سیمیرغ (قاف) آخرین اثر آهنگساز و رهبر ارکستر پیشکسوت ایرانی در روزهای آغازین آذرماه روی صحنه می‌رود. استاد فرهاد فخرالدینی این اثر را بر اساس «منطق الطیر» (شاهکار ماندگار عطار نیشابوری) در پنج مومسان ساخته و قرار است آن را به همراه ارکستری متشکل از حدود صد نوازنده شناخته‌شده موسیقی کلاسیک ایران به اجرا درآورد. کنسرت منظومه سیمیرغ (قاف) از سی‌ام آبان‌ماه ۱۴۰۳ روی صحنه تالار وحدت به اجرا در خواهد آمد. / **روابط عمومی**

حضور نوید محمدزاده در مقام تهیه‌کننده تئاتر

نمایش «Only God» فقط خدا» به نویسندگی آرمان محرابی، شاهین بامداد، کارگردانی محمود رشیدی و تهیه‌کنندگی نوید محمدزاده از نهم آبان ماه ۱۴۰۳ در سالن شماره ۴ هتیک تئاتر ایران روی صحنه خواهد رفت. محمود رشیدی علاوه بر کارگردانی، تنها بازیگر این نمایشی نیز است. در خلاصه این نمایش آمده: «در کشمکش زندگی و رویارویی انسان با مشکلات روزمره و زیادبودن مسأله اصلی یعنی همسو شدن با طبیعت، حضور خدا پرنگ می‌شود که گویی آدمی راهی جز همراهی با خالق خود ندارد، مگر اینکه فناشدگی در درون را بپذیرد.» / **ایران تئاتر**

دریافت جایزه «دستاوردهای یک عمر» برای «بلا تار»

جشنواره بین‌المللی فیلم توکیو از «بلا تار» فیلمساز مجارستانی با اعطای جایزه یک عمر دستاورد هنری تقدیر می‌کند. «بلا تار» که به خاطر سبک سینمایی متمایزش شناخته می‌شود، با فیلم ۴۳۸ دقیقه‌ای خود با عنوان «تنگوی شیطان» در سال ۱۹۹۴ شهرت بین‌المللی به دست آورد که برای او جایزه‌ای در برلیناله به ارمغان آورد. سی و هفتمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم توکیو که در میان رویدادهای موسوم به الف جهانی است، از ۷ تا ۱۶ آبان (۲۸ اکتبر تا ۶ نوامبر) در ژاپن برگزار خواهد شد. / **ایستا**

گزارش**نداسجانی**

خبرنگار

تأمیلی بر روند شکل‌گیری ردیف دستگامی موسیقی ایران

قدمت این میراث گرانبها در فرهنگ و هنر ایران زمین، به سال‌های بسیار قبل برمی‌گردد. شاید نزدیک به دو قرن گذشته، در واقع شکل‌گیری ردیف موسیقی ایرانی را به علی اکبرخان فراهانی و فرزندانش میرزا عبدالله و آقا حسینقلی از موسیقیدانان دربار قاجار نسبت دادند. مجموعه‌ای از ملودی‌های سنتی موسیقی ایرانی که در روایت‌های مختلف سازی و آوازی، با نظم و ترتیبی خاص در قالب دستگاه‌ها و آوازهای مختلف تقسیم‌بندی شده‌اند و این مجموعه توانسته جایگاه مهمی در جهان پیدا کند. آنچنان که به عنوان میراث فرهنگی ناملموس در یونسکو به ثبت رسیده است. از جمله ردیف‌های سازی می‌توان به ردیف میرزا عبدالله و ردیف آقا حسینقلی و از جمله ردیف‌های آوازی می‌توان به ردیف میرزا فخرالدینی و ردیف آقا حسینقلی اشاره کرد. ناگفته نماند اولین شخصی که ردیف را به نت درآورد، علینقی وزیر و اولین شخصی که ردیف را از دربار به میان مردم آورد، درویش خان بود.

روزی به نام «ردیف»

بابک خضریایی رئیس دانشکده موسیقی دانشگاه هنر در گفت‌وگو با «ایران» درباره ثبت ردیف موسیقی دستگامی ایران در یونسکو اظهار کرد: این اتفاق سال ۱۳۸۸ انجام گرفت و قبل از آن مراسم در همین خصوص برگزار شد. اما برگزاری این مراسم در مهرماه امسال، بهانه یادآور پیشنهادهای بود تا یک روز از تقویم سال، به نام ردیف موسیقی دستگامی ایران نامگذاری شود. کما اینکه بسیاری از کشورها چنین کاری را انجام داده‌اند. مانند روز شش مقام در تاجیکستان. من به دوستان پیشنهاد کردم ۸ مهرماه روز ردیف یا موسیقی دستگامی نامگذاری شود و چند سال گذشته هم این موضوع را در خانه موسیقی مطرح کردم. مانند روز حافظ یا روز سدی و... براین اساس از این پس در این تاریخ دوره جمع می‌شویم و جشن می‌گیریم و این روز را گرامی می‌داریم و مراسمی برای این میراث ارزشمند برگزار خواهیم کرد. امیدوارم هر سال این اتفاق تکرار شود.»

دستگامی در دنیا بیان کرد: «تصویری که درباره ثبت یک اثر یا هر چیز دیگر صورت گرفته، یک مقدار نامرست است. ثبت موجب شناسایی یک اثر است. به عنوان مثال، ثبت موسیقی ردیف دستگامی ایران می‌تواند برای علاقه‌مندان به این موضوع یا یک تعداد از فرهیختگان در دنیا منبعی جامع باشد و آنها را متوجه این میراث ارزشمند کند. براین اساس این اتفاق مهم، بستری برای آشنایی و آگاهی بیشتر این

حسن فرطوسی، دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو برش

ردیف موسیقی دستگامی ایران ارمغان فرهنگ ایرانی به فرهنگ بشری است و ثبت آن به عنوان یک میراث فرهنگی و معنوی در یونسکو علاوه بر معرفی آن در سطح جهانی، به این معناست که جهانیان بر خود فرض می‌دانند که آن را پاس بدارند. این موضوع افزون بر آنکه سهم و تأثیر فرهنگ ایرانی را در جهان نشان می‌دهد، اسباب تعامل بیشتر با فرهنگ‌های دیگر را هم فراهم می‌آورد و جایگاه فرهنگی ایران را در جهان ارتقا می‌بخشد. براین اساس، کمیسیون ملی یونسکو ایران، بسیار متفخر است که به همت کمیته موسیقی یونسکو که پیش از ۱۴ سال پیش تشکیل شد و چهره‌های نامدار موسیقی در آن بسیار یاریگر بودند، دستگام‌ها، آوازها، نغمه‌ها و گوشه‌ها در قالب ردیف‌های موسیقی سنتی ایران در سال ۲۰۰۹ در فهرست میراث فرهنگی ناملموس به ثبت رسید، بلکه از نظرگاه یونسکو فعالیت‌های ترویجی و آموزشی این هنر نیاکانی بسیار مهم و حیاتی است. امیدوارم این گنجینه ماندگار که در طول قرن‌ها به ما رسیده، مؤثری در جریان پیشرفت روزافزون تئاتر کودک و نوجوان خواهد بود.

او ادامه داد: افزود: یکی از نقاط قوتی که در این دوره از جشنواره به چشم می‌خورد نظم و انضباطی است که در برنامه‌ریزی‌ها وجود دارد. شرایطی که هم در ستاد تهران و هم در ستاد همدان به شکل مطلوبی دیده شده و امید می‌رود تا آخرین روز جشنواره هم همین روند استمرار داشته باشد. مسیری که می‌دانیم در آن مشکلات جشنواره تئاتر کودک و نوجوان را بر عهده خوشحالم که با همه این مشکلات همه مصمم هستند که با استفاده از تجربه و

گرامیداشت کودکان شهید «غزه» در جشنواره تئاتر کودک و نوجوان همدان

مدیرکل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با حضور در دبیرخانه بیست و نهمین جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان در جریان تازه‌ترین فعالیت‌های انجام گرفته ستاد برگزاری این رویداد در تالار وحدت و ستاد برگزارکنندگان گرامیداشت شهدای مظلوم کودک و نوجوان غزه یکی از بخش‌های این جشنواره است. حمید نیلی ضمن قدردانی ویژه از دست‌اندرکاران ستاد برگزاری جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان و همدان تهران توضیح داد: باید قدردانی ویژه‌ای از امیرشهبندی عباسی کرد که طی سال‌های اخیر که مسئولیت دبیری جشنواره تئاتر کودک و نوجوان را بر عهده دارد، نهایت تلاش خود را انجام داده تا در این رویداد فعالیت‌های مؤثری انجام

بابک خضریایی و علیرضا میرعلی نقی در گفت‌وگو با «ایران» از نقش و تأثیرگذاری ثبت ردیف موسیقی دستگامی ایران در یونسکو می‌گویند**پاسداشتی برای یک میراث ماندگار**

بیست و چهارم مهرماه، تالار رودکی میزبان میهمانانی بود که برای ثبت یک میراث ارزشمند دوره جمع آمده بودند. آیینی برای گرامیداشت ثبت ردیف موسیقی دستگامی ایران در میراث جهانی که با همکاری دانشکده موسیقی دانشگاه هنر تهران و بنیاد فرهنگی هنری رودکی برگزار شد.

سرنوشت تأسیس پژوهشگاه ردیف چه شد؟

میرعلی نقی در ادامه افزود: «ماجرای ثبت ردیف موسیقی دستگامی ایران مربوط به قبل است و به گفته هومان اسعدی قرار بود این ثبت منجر به تأسیس پژوهشگاهی دربار ردیف و حمایت از افرادی شود که در این زمینه ایده‌های پژوهشی دارند. اگر این اتفاق همان سال‌ها انجام می‌گرفت بی‌تردید امروز در این زمینه دستاوردهای درخشانی در اختیار داشتیم، اما هیچ اتفاقی صورت نگرفت. این پژوهشگاه تأسیس نشد و حتی بسیاری از نهادهای آموزشی موسیقی ما به قوت عملی ۲۰ سال قبل نیستند. براین اساس به نظر من ثبت به خودی خود بیشتر یک شوق است، اما واقعاً مهم این اتفاق که چند سبب گذشته در تالار رودکی برگزار شد و حتی اگر به بهانه آن ثبت انجام گرفته باشد حضور و اجرای استعدادهای درخشان موسیقی بود که به روی صحنه آمدند و خوش درخشیدند. تنوع روایاتی که اجرا می‌شد و بینش نسل جوان و متأخر از برداشت تکنیک و سونوریت و... دستاورد بسیار خوبی بود.»

توجه به فرهنگ به عنوان یک مجموعه کلان

او درباره ارزیابی و اثرگذاری این اتفاق در دنیا پاسخ داد: «به نظر من تأثیر چندانی نخواهد داشت، به این دلیل که تعامل فرهنگی نیازمند ایجاد یک بستری و زمینه مناسب است و این زمینه مشترک هیچ‌گاه به طور کافی فراهم نشده است. باید در این زمینه جریان صورت بگیرد و نهادهای متنوع تأسیس شود و مدیریت‌های شایسته تعیین و کتاب‌های راهنما تألیف شود و همچنین ایجاد کارگاه‌های کوتاه‌مدت و... که همگی یک جریان است. ما هیچ‌گاه به فرهنگ به عنوان یک مجموعه کلان نگاه نداشته‌ایم و همیشه یک عامل کوچک را در نظر گرفته‌ایم. لازم به ذکر است رشد یک فرهنگ به یک یا چند عامل وابسته نیست بلکه مجموعه عواملی است که با یکدیگر در تعامل هستند.»

افراد خواهد بود و در واقع به نوعی ویتروینی در معرفی آثار هنری یک کشور است، مانند ثبت چوگان یا ثبت مراسم نوروز یا بلدا تا بدین طریق دنیا بدانند در این کشور چه برنامه‌هایی انجام گرفته است.»

تعهد برای حفظ یک میراث ارزشمند

به گفته خضریایی، «ثبت موسیقی ردیف دستگامی در یونسکو معرف ظرفیت آن در امر آموزشی است. درباره ردیف دستگامی ایران، جشنواره‌ها، کنسرت‌ها و آموزش‌های بسیار برگزار شده و این امر نشان‌دهنده توجه به این میراث ارزشمند است. ما باید در حفظ و صیانت از این میراث بزرگ فرهنگی و هنری متعهد شویم و آن را رها نکنیم.» رئیس دانشکده موسیقی دانشگاه هنر در پایان درباره توجه به این موضوع در بخش آموزشی گفت: «بخش سازی موسیقی ردیف دستگامی ایران در سطح کارشناسی و کارشناسی ارشد به‌طور کامل در دانشکده موسیقی آموزش داده می‌شود و شامل سازهایی چون سه تار، تار، قانون و... است.»

ماحصل ثبت یک اثر هنری چیست؟

میرعلیرضا میرعلی نقی، پژوهشگر موسیقی ایران هم در این باره گفت: «از نگاه من

اخبار**انتشار نخستین تصویر نادر سلیمانی در سریال «رؤیای نیمه شب»**

همزمان با روزهای پایانی فیلمبرداری سریال تاریخی «رؤیای نیمه شب» نخستین تصویر از نادر سلیمانی منتشر شد. فیلمبرداری «رؤیای نیمه شب» به کارگردانی حسن آخوندپور و تهیه‌کنندگی سعید سعیدی در حالی روزهای پایانی خود را در شهرک سینمایی دفاع مقدس سپری می‌کند که از تازه‌ترین تصویر نادر سلیمانی در نقش میکائیل رونمایی شد. سریال «رؤیای نیمه شب» به نویسندگی سید حسین امیرجبهانی محصول سازمان هنری رسانه‌ای اوج است که اقتباسی آزاد از رمان مطرح «رؤیای نیمه شب» نوشته مظفر سالاری است. / **اهرناتلاین**

شماره تازه ماهنامه «کد» منتشر شد

شماره ۵۸ ماهنامه تحلیلی «کد» ویژه مهرماه ۱۴۰۳ همراه با گفتارها و نوشتارهایی از صاحبزنان حوزه تنظیم‌گری صوت و تصویر فراگیر و شبکه نمایش خانگی منتشر شد. این شماره از نشریه «کد» ابعاد مختلف و مؤثر هوش مصنوعی در تنظیم‌گری ساترازا مورد بررسی قرار داده است. همچنین گفتارها و نوشتارهایی از صاحبزنان حوزه تنظیم‌گری صوت و تصویر فراگیر و شبکه نمایش خانگی در راستای موضوع مذکور در این شماره به چشم می‌خورد. / **روابط عمومی**

اجرای موسیقی نمایش مهرماه در تالار وحدت

موسیقی نمایش آیینی گروه هنری مهرگان با عنوان «مهرماه»، چهارم آبان ویژه بانوان در تالار وحدت برگزار می‌شود. این اجرا شامل حرکات آیینی و اجرای موسیقی زنده است که مهروز مهرین‌فر براساس متنی از هادی حوری طراحی و کارگردانی آن را نکیص صدق گوینا و گلشید بحرایی نیز در کنار گروه مهرگان حضور دارند. فرید سعادت‌آهنگساز روی نمایشنامه را به عهده داشته و جمعی فلاح‌پور تهیه‌کننده گروه است. / **اهرناتلاین**

تمدید مهلت ثبت نام در جشنواره «موسیقی خلاق»

فراخوان نخستین جشنواره ملی موسیقی خلاق با هدف کشف استعدادها و ویژه و شاخص در شاخه‌های موسیقی فاخر در کشور در ۲ بخش رقابتی و غیررقابتی منتشر شده بود که تا انتهای مهرماه مهلت ارسال آثار داشت و به دلیل اقبال مخاطبان این فراخوان تا بیست و پنجم آبان ماه تمدید شد. بخش نهایی این رویداد هم طی روزهای ۲۱ تا ۲۴ دی برگزار می‌شود. به گفته امید قبادی دبیر نخستین جشنواره موسیقی خلاق، «تاکنون بالغ بر ۳۰۰ اثر از ۱۸ استان کشور به دبیرخانه رسیده است.» / **روابط عمومی**

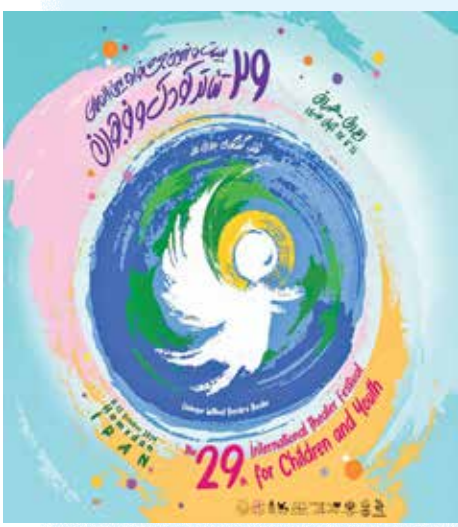
فرهنگ**وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی: توجه به جریان‌های مردمی عرصه فرهنگ و هنر در شورای هنر**

نخستین جلسه شورای هنر در دولت چهاردهم، روز گذشته (دوشنبه ۳۰ مهرماه) به ریاست وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد. سید عباس صالحی در این جلسه با بیان اینکه در زمان دولت دوازدهم به این نتیجه رسیدیم که در فعالیت شورای هنر وقفه ایجاد شده است، گفت: شورای هنر یکی از فرصت‌هایی است که می‌توان در عرصه هنر از آن استفاده کرد؛ برخی از مصوبات خوب هم در همین شورا تصویب شده و منشأ پاره‌ای از خدمات مهم در عرصه هنر کشور بوده است، به همین دلیل وقفه‌ای که در آن زمان در فعالیت این شورا ایجاد شده بود به صلاح کشور نبود و موجب شد شورای هنر دوباره تشکیل شود.

او تأکید کرد: تقویت مشارکت حداکثری ذینفعان در مصوبات باید مورد توجه قرار گیرد چراکه تجربه ثابت کرده اگر مشارکت حداکثری و اقناعی را در فرآیندها ایجاد نکنیم، پس از مدتی در اجرا دچار وقفه می‌شویم. صالحی افزود: تأکید زیادی بر مردمی سازی عرصه فرهنگ و هنر وجود دارد؛ دولت و حاکمیت در ایفای نقش حکمرانی جایگاه مهمی دارند (و نباید در این حوزه خلأ ایجاد شود) اما وضعیت اجرا، فضایی را ایجاد می‌کند که مردم در آن حضور دارند و به این مسأله باید توجه شود؛ البته در نگاه مقام معظم رهبری و اسناد بالادستی هم این مسأله وجود دارد.

او تصریح کرد: اینکه در شورای هنر به چه میزان به جریان‌های مردمی عرصه فرهنگ و هنر توجه کنیم (اعم از نهادهای صنفی، مدنی، تشکلهای فرهنگی و هنری) اهمیت دارد چراکه گاهی اوقات به لحاظ طبیعی بعد از مدتی درمی‌یابیم درصد قابل توجهی از موضوعات ما برای دستگاه‌های دولتی است و از جریان‌های اجتماعی هنر غافل شده‌ایم. باید در موضوع اعمان پیش‌آگاهی پیدا کنیم تا در بایم چه میزان به مسائل مردمی عرصه هنر توجه کرده‌ایم و صرفاً بر شبکه داخلی دستگاه‌های دولتی متمرکز نشویم. نکته بعدی این است که بعضاً از اتفاقاتی که در عرصه هنر در شهرستان‌ها و استان‌ها رخ می‌دهد غافل شده و به مسائل، بیشتر با نگاهی تهران‌زده مواجه می‌شویم در حالی که خلاقیت‌های قابل توجهی در استان‌ها شکل می‌گیرد بر همین اساس باید در پیش‌آگاهی‌ها و پس‌آگاهی‌ها به گونه‌ای برخورد کنیم که مسائل استان‌ها مغفول نباشد.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی بر کمیسیون فرهنگی دولت تصریح کرد: باید نظام مناسبات شورای هنر و کمیسیون فرهنگی دولت مشخص شود. همچنین دبیرخانه شورای هنر باید نظام مسائل کلان هنر را در کشور اولویت‌گذاری کند و متناسب با آنها حرکت صورت گیرد. گفتنی است، در این جلسه محمد حسین خوشخو با رأی اعضا به عنوان دبیر شورای هنر ابقا و از زحمات محمدرضا حسانی، رئیس پیشین دانشگاه هنر تهران و عضو این شورا تقدیر شد.

در ایام برگزاری جشنواره، طراحی و برنامه‌ریزی برای اجراهای ویژه جشنواره بویژه گرامیداشت شهدای مظلوم کودک و نوجوان غزه و همچنین تازه‌ترین اقدامات انجام گرفته ستاد برگزاری جشنواره در حوزه بین‌الملل ارائه داد. بیست و نهمین «جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان» – همدان، به دبیری امیرشهبندی عباس توسط اداره کل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با حمایت شهرداری همدان و مشارکت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان و همچنین انجمن هنرهای نمایشی ایران ۱۱ تا ۱۷ آبان ۱۴۰۳ با شعار «تئاتر گفت‌وگوی بدون مرز» و با هدف «تقویت همدلی و همراهی، رشد و آگاهی و اعتماد به نفس فرزندان ایران از مسیر هنر نمایش» در شهرتاریخی همدان برگزار خواهد شد.